

Tibbiy Diagnostika Va Davolashda Zamonaviy Axborot Texnologiyalarni Tutgan O'Rni

Maxmudova Zarina Ilhomovna¹, Do'sqobilov Suxrobjon O'tkirjon o'g'li², Murodullayeva Muhlis Turobjon qizi², Narziyeva Mexriya Abdug'affor qizi²

Annotatsiya: Ushbu maqolada tibbiyotda axborot texnologiyalarini qo'llash, tibbiy axborot va aynan zamonaviy texnologiyalar orqali inson organlarining qanchalik sog'lom yoki nosog'lomligini aniqlash, kasallikni aynan qayerda bo'layotganini aniqlash, ularga qarshi chora tadbirlarni korib chiqish imkoniyatini beradi.

Kalit so'zi: Diagnostik asboblari, zamonaviy axborot texnologiyalari (IT), to'shakda o'rganish, aloqa tizimlari, onlayn davolash.

Axborot jarayonlari tibbiyot va sog'liqni saqlashning barcha sohalarida mavjud. Umuman olganda sohaning ravshanligi va uni boshqarish samaradorligi ularning tartiblilikiga bog'liq. Ushbu holatda tibbiyotda axborot texnologiyalarini qo'llash, tibbiy axborot va aynan zamonaviy texnologiyalar orqali inson organlarining qanchalik sog'lom yoki nosog'lomligini aniqlash, kasallikni aynan qayerda bo'layotganini aniqlash, ularga qarshi chora tadbirlarni ko'rib chiqish imkoniyatini beradi desak mubolag'a bo'lmaydi. Tibbiyotda axborot texnologiyalarining yutuqlari. So'nggi o'n yilliklardagi tibbiyot yutuqlari axborot texnologiyalari yutuqlari bilan sezilarli darajada bog'liqdir. Zamonaviy axborot texnologiyalari (IT) ma'lumotlarni tezroq, ishonchli va keng qamrovli yig'ish imkonini berdi. Ushbu texnologiyalar bir tomondan tibbiy bilimlar va boshqa tomondan shifokorlarning o'sishini kuzatish qobiliyati o'rtasida cheklovchi omil va haqiqiy o'sib borayotgan bo'shliqni ifodalovchi ko'plab ahamiyatsiz ma'lumotlarni yaratishga kirishdi. Bundan tashqari, bizning muhitimizda texnologiya atamasi odatda uning texnik tarkibiy qismi uchun saqlanadi. Ta'lim deganda turli mashqlar yordamida o'rganish, o'qitish yoki ko'nikmalarga ega bo'lish yoki xatti-harakatlarni o'zgartirish jarayoni tushuniladi. An'anaga ko'ra, tibbiy ta'lim bilim va ko'nikmalarni o'qituvchilardan talabalar va sog'liqni saqlash xodimlariga og'zaki, amaliy tarzda o'tkazishni anglatadi. Klinik fanlar uchun tibbiy adabiyotlar yordamida "to'shakda o'rganish" kabi tamoyillar alohida ahamiyatga ega. Tibbiyotda axborot texnologiyalarni qo'llashda asosan klinik yordam ko'rsatish uchun tibbiyot xodimlari tomonidan axborot texnologiyalarni qo'llay bilishi zarur va xar bir ko'rikdan o'tiladigan organlarini birin ketin tekshirilib axborot texnologiyalarni qo'llay bilishi orqali amalga oshiriladi. Xozirgi kunda axborot texnologiyalarni inson organizmida kechayotgan kasallikni aniqlashni samarali usullaridan biri hisoblanadi. Bunda bu metodlar orqali amalga oshiriladigan bir qancha muhim dasturlar mavjud. Ushbu maqolada mualliflar zamonaviy IT-ning tibbiy ta'limda qo'llanilishi - ularning an'anaviy ta'lim usullari bilan solishtirganda afzalliklari va kamchiliklarini tavsiflaydi.

Sog'liqni saqlashda tibbiy texnologiyalarning afzalliklari:

1. Kasalxonalaridagi bemorlarning elektron salomatlik yozuvlari:
2. Sog'liqni saqlash shifoxonalaridagi aloqa tizimlari:
3. Kasalxonalarda sog'liqni saqlashni takomillashtirish texnologiyasi:
4. Tibbiy xatolarni kamaytirish:

¹ Samarqand Davlat Tibbiyot Universiteti assistenti

² Samarqand Davlat Tibbiyot Universiteti talabasi

5. Kiyiladigan texnologiya:

Sogʻliqni saqlashda tibbiy texnologiyalarning kamchiliklari:

1. Avtomatik mashina bilan ishlov berish:
2. Bemorlar holatining notoʻgʻri natijasini koʻrsatish:
3. Bemorlar uchun davolanish narxining oshishi:
4. Bemorlar haqida maʼlumot yoʻqligi:
5. Texnologiya orqali bemorlarni onlayn davolash:
6. Bemorlar tanasining hujayralari va aʼzolarini shikastlash:

Diagnostik asboblar:

Ultratovush tekshiruvchi bemorning ichki aʼzolarining jonli tasvirlarini klinisyenlarga taqdim etuvchi, tananing ishiga xavfsiz va invaziv boʻlmagan oynadir. Ushbu tasvirlarni olish uchun oʻqitilgan texniklar ultratovush tayoqchalari va problarni ovoz toʻlqinlarini tanaga yoʻnaltirish uchun manipulyatsiya qiladilar. Ushbu toʻlqinlar bemorning yuragi, oʻpkasi va boshqa chuqur organlarining yuqori aniqlikdagi tasvirlarini yaratish uchun orqaga qaytariladi.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Ismatullayevich N. N., Ixomovna M. Z. Automation of Sanatorium Work: Reservation Service and its Structure //Miasto Przyszłości. – 2022. – T. 29. – С. 65-67.
2. Vohidov D., Maxmudova Z., Sayfullayev R. TIBBIYOT YOʻNALISHIDA ZAMONAVIY PEDAGOGIK TEXNOLOGIYALARINI QOʻLLAB TKINTER PAKETIDA GUI DASTURLARINI TUZISH //Eurasian Journal of Mathematical Theory and Computer Sciences. – 2022. – T. 2. – №. 12. – С. 31-35.
3. Abdullayeva S., Maxmudova Z., Xujakulov S. TIBBIY TAʼLIMDA VR TEXNOLOGIYA //Eurasian Journal of Academic Research. – 2022. – T. 2. – №. 11. – С. 1140-1144.
4. Махмудова З. И., Холиярова Ф. Х., Абдукаримов А. О НЕКОТОРЫХ МЕТОДАХ ЧИСЛЕННОГО РЕШЕНИЯ ЗАДАЧ ОПТИМАЛЬНОГО УПРАВЛЕНИЯ АНСАМБЛЕМ ТРАЕКТОРИЙ ДИНАМИЧЕСКИХ СИСТЕМ С ЗАПАЗДЫВАЮЩЕЙ ИНФОРМАЦИЕЙ //ПРОГРЕССИВНЫЕ ТЕХНОЛОГИИ И ПРОЦЕССЫ. – 2014. – С. 50-54.
5. АБДУКАРИМОВ, А., НАХАЛОВ, З. О., МАХМУДОВА, З. И., & ШОДИЯРОВА, К. Х. (2015). ПЛАТФОРМА МОБИЛЬНОГО ДИСТАНЦИОННОГО ОБРАЗОВАНИЯ. In *БУДУЩЕЕ НАУКИ-2015* (pp. 311-313).
6. Вохидов А. М. и др. Разработка Графическим Пользовательским Интерфейсом-Программ В Пакете Tkinter С Исползованием Современных Педагогических Технологий В Области Медицины //Miasto Przyszłości. – 2022. – T. 30. – С. 181-184.
7. Voxidov A. M., Malikov M. R., Voxidov D. A. TIBBIYOTDA DIFFERENSIAL TENGLAMALARNI FARMATSIYA SANOATIDA QOʻLANISHI //Academic research in educational sciences. – 2021. – T. 2. – №. 12. – С. 1096-1102.
8. Voxidov A. M. et al. TIBBIY-BIOLOGIK TADQIQOTLARDA STATISTIK TAHLIL JARAYONLARI //Academic research in educational sciences. – 2022. – T. 3. – №. 3. – С. 287-293.
9. Melitoshevich V. A., Alikulovich V. D. Main Issues of Statistical Analysis in Medical Research //Eurasian Research Bulletin. – 2022. – T. 13. – С. 129-132.
10. Вохидов А., Мисюряев А. Многофункциональные фторактивные нанопленки: актуальные проблемы //Наноиндустрия. – 2014. – №. 5. – С. 40-45.

11. Vohidov A. Structural semantic characteristic of lexis in" Ghiyas-ul-lughot : дис. – Dissertation abstract of Cand. Sci. in Phil./A. Vohidov.-Dushanbe, 1975.-33.
12. Karabaev S., Toxirova F. WEB ILOVALARNI MIDISINADA QO ‘LLASH //Eurasian Journal of Academic Research. – 2022. – T. 2. – №. 12. – C. 143-148.
13. Abdusamatovich K. S., Olimjonovna T. F. Application of web applications in medicine //Eurasian Research Bulletin. – 2022. – T. 14. – C. 46-50.
14. Nabiyeva, S. S., Rustamov, A. A., Malikov, M. R., & Ne'matov, N. I. (2020). Concept of medical information. *European Journal of Molecular and Clinical Medicine*, 7(7), 602-609.
15. Malikov, M. R., Rustamov, A. A., & Ne'matov, N. I. (2020). STRATEGIES FOR DEVELOPMENT OF MEDICAL INFORMATION SYSTEMS. *Theoretical & Applied Science*, (9), 388-392.
16. Berdiyevna, A. S., & Olimjonovna, T. F. (2022). INNOVATIVE APPROACHES IN THE EDUCATION SYSTEM TO INCREASE YOUTH PARTICIPATION. *Web of Scientist: International Scientific Research Journal*, 3(3), 674-677.
17. Esirgapovich, K. A. (2022). THE EASIEST RECOMMENDATIONS FOR CREATING A WEBSITE. *Galaxy International Interdisciplinary Research Journal*, 10(2), 758-761.
18. Toxirova, F. O., Malikov, M. R., Abdullayeva, S. B., Ne'matov, N. I., & Rustamov, A. A. (2021). Reflective Approach In Organization Of Pedagogical Processes. *European Journal of Molecular & Clinical Medicine*, 7(03), 2020.
19. Ne'matov, N., & Rustamov, T. (2022). SANATORIYLAR ISHINI AVTOMATLASHTIRISH: BRON XIZMATI VA UNING STRUKTURASI. *Eurasian Journal of Academic Research*, 2(11), 763-766.
20. Ne'matov, N., & Ne'matova, N. (2022). OLIY TA'LIM TIZIMI TALABALARIGA O'ZBEK TILINI O'QITISHDA AXBOROT TEXNOLOGIYALARINING O'RNI. *Академические исследования в современной науке*, 1(19), 37-38.
21. Ismatullayevich, N. N., & Ilxomovna, M. Z. (2022). Automation of Sanatorium Work: Reservation Service and its Structure. *Miasto Przyszłości*, 29, 65-67.
22. OB Akhmedov, AS Djalilov, NI Nematov, AA Rustamov // Directions Of Standardization In Medical Informatics // Emergent: Journal of Educational Discoveries and Lifelong Learning (EJEDL), 2(2), 1-4 p. 2021
23. Ne'matov, N., & Isroilov, J. (2022). TIBBIY VEB SAYTLAR YARATISH YUTUQ VA KAMCHILIKLARI. *Zamonaviy dunyoda innovatsion tadqiqotlar: Nazariya va amaliyot*, 1(25), 162-164.
24. Ne'matov, NI. (2022). TIBBIY VEB SAYTLAR YARATISH SAMARADORLIGI. *Academic Research in Educational Sciences (ARES)* 3 (2), 118-124

